

Віталій БУЛАТ

Михайло БУШЕВ: «Сьогодні місцеве самоврядування перебуває на новому етапі свого становлення»

Особливість географічного розташування району не раз привертала до нього увагу. Ще за радянських часів порушували питання про продовження лінії Харківського метрополітену до Дергачів, планували будівництво великого міжнародного аеропорту на території району. Після здобуття незалежності йшлося про створення вільної економічної зони, обмеженої залізничною та автомобільною магістралями Харків-Белгород і кордонами району з Росією та Харковом. Деякий час обговорювалися плани будівництва вже в рамках Євроregionу «Слобожанщина» спільного прикордонного центру, в складі якого були б митний термінал із зоною вільної торгівлі, і знову-таки спільного аеропорту для вантажних далекомагістральних маршрутів. Але змінювалися уряди й міжнародні пріоритети, а район завдяки вигідному географічному розташуванню та природно-ресурсному потенціалу живе й розвивається, посідаючи важливе місце в економіці Харківської області.

Дергачівський район – один із найбільш промислово-розвинених на Харківщині. За обсягами промислового виробництва він на третьому місці серед районів області. Його промисловість представлена 29 підприємствами, понад 1,1 тис. осіб працюють у сільському господарстві.

Особливо слід виокремити науково-освітній потенціал. У селищі міського типу Мала Данилівка Дергачівського району розташована Харківська державна зооветеринарна академія (ХДЗА). Це один із найстаріших навчальних закладів не лише на Харківщині, а й в Україні та Європі, історія його починається з зоотехнічного інституту, заснованого 1851 року.

ХДЗА сьогодні – державний вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, має три основні факультети: ветеринарної медицини, технологічний, менеджменту; 27 кафедр, а також факультети підвищення кваліфікації, по роботі з іноземними студентами, суспільних професій, підготовче відділення для абітурієнтів з України й іноземних громадян. Це 12 навчальних корпусів, 5 гуртожитків, дослідне господарство, зоосад (у ньому утримують різні види свійських, диких та екзотичних тварин і птахів), будинок культури, кінноспортивний комплекс, два стадіони тощо.

Також у районі успішно працюють 27 загальноосвітніх та 18 дошкільних навчальних закладів, 6 навчально-виробничих комплексів та 2 позашкільні навчальні заклади.

Голову Дергачівської районної ради Михайла Бушева обрали на цю посаду два з половиною роки тому. Він довгий час працював на різних посадах у райраді, а починав 1974 року з виборних посад у районі. Тож хто, як не він, знає все і вся про життя району та його мешканців? Тому багато років довіряють йому таку високу й відповідальну посаду.

За час нашої тривалої розмови про район, роботу з людьми, завдання реформи місцевого самоврядування він жодного разу не зазирнув у записи – всі цифри, назви та імена людей, про яких розповідав, називав одразу, по пам'яті. І було зрозуміло, що розповідає він не просто про роботу, а про власне життя.

– Місцеве самоврядування – це найбільш наближений до людей рівень влади, який відіграє провідну роль у налагодженні плідної співпраці громадськості та обраних нею представницьких органів. Місцеве самоврядування є основою громадянського суспільства, вираженням ініціативи людей, реальним базисом у вирішенні соціально-економічних питань на місцевому рівні, – каже мій співрозмовник.

– Нині кожна місцева рада залучає органи самоорганізації населення до вирішення питань місцевого значення, проявляють активність і вуличні, будинкові комітети, ініціативні групи, розвиваються форми роботи з населенням, – зазначив Михайло Бушев.

Голова райради наголосив, що серед важливих напрямів розвитку територіальних громад реалізація соціальних проектів. Сьогодні в районі реалізують кілька таких проектів, найзначущішими з-поміж яких є: «Зробимо наш район квітучим», «Спорт для всіх», «Духовність, мораль, патріотизм». Реалізація таких проектів сприяє територіальним громадам у розв'язанні місцевих соціально-економічних проблем, створенні умов для підвищення активності мешканців населених пунктів. За рахунок цього також збільшується ефективність використання бюджетних коштів, наданих на благоустрій сіл, селищ, міст.

Дергачівський район – один із 27 районів Харківської області, розташований у північній частині, межує з Белгородською областю Російської Федерації, з Валківським, Богодухівським, Золочівським і Харківським районами області. Загальна площа району 900 кв. км.

Населення Дергачівського району близько 95,0 тис. осіб. На його території розміщені: міська, 7 селищних та 7 сільських рад, до їх складу належать 63 населені пункти, серед яких 55 сіл.

Територією району пролягають автомагістраль на Москву та Суми, а також залізниця, що сполучає Південь України з центральними районами Російської Федерації.

Територією Дергачівського району проходить державний кордон із Російською Федерацією протяжністю 23,1 км. На кордоні розташований один із найбільших в Україні контрольно-пропускний пункт «Гоптівка».

– Головною метою нашої роботи є забезпечення розвитку територіальних громад, – пояснює М. Бушев. – Для цього Дергачівською районною радою спільно з сільськими, селищними, міською радами, депутатами всіх рівнів було визначено пріоритети розвитку населених пунктів. Їх унесли в план соціально-економічного розвитку району, надіслали народному депутату України Володимиру Кацубі, якого обрали виборці нашого округу, для долучення їх до його особистого плану роботи.

Таких пріоритетних напрямів досить багато. Це реалізація на території Дергачівської міської ради державної програми «Питна вода» і будівництво в місті Дергачі багатифункціонального фізкультурно-оздоровчого комплексу.

Реформа починається на місцях

Запропонована Президентом України Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади покликана забезпечити створення сприятливого середовища для розвитку територіальних громад, надання населенню якісних і доступних адміністративних послуг. Створено робочу групу і план заходів щодо організаційного забезпечення роз'яснення проекту Концепції. Ці заходи поширюються на кожну місцеву раду, аби зміст Концепції був доведений до всіх територіальних громад.

– На мій погляд, – ділиться власною думкою голова райради, – Концепція є стратегічним документом, який дає нам можливість здійснити системний підхід до розвитку і реформування місцевого самоврядування. Водночас вважаю, що ми повинні комплексно підійти до розробки і прийняття низки нових законопроектів, зокрема: «Про місцеве самоврядування» (в новій редакції), «Про місцеві державні адміністрації» (в новій редакції), «Про службу в органах місцевого самоврядування» (в новій редакції), «Про органи самоорганізації населення» (в новій редакції), «Про адміністративно-територіальну устрій України», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про співробітництво територіальних громад», «Про засади державної регіональної політики».

На часі реконструкція очисних споруд на території Малоданилівської селищної ради; газифікація населених пунктів на території Русько-Лозівської та Проходівської сільських рад. А також приведення до задовільного стану систем водопостачання та водовідведення в населених пунктах району, ремонт доріг та багато іншого. На традиційне запитання, за рахунок якого фінансування планується все це реалізувати, голова назвав чотири джерела фінансування розвитку територій: бюджетні, інвестиційні, кредитні та грантові кошти.

– Ми розуміємо, що бюджетне фінансування розвитку територій обмежене через низьку фінансову спроможність бюджетів усіх рівнів. Інвестиційні джерела, як от корпоратизація комунальних підприємств, приватне партнерство, є дієвими, проте вони акцентовані радше на довготривалу перспективу. І наші місцеві голови працюють у цьому напрямі, намагаючись створити якнайпривабливіші умови для потенційних інвесторів.

Кредитні джерела фінансування розвитку територій є досить ризикованими і не завжди виправданими. Тим паче що сьогодні правове поле навколо комунальних кредитів недостатньо врегульоване.

Четвертим видом, до того ж досить прогресивним, є грантові джерела фінансування. Це кошти, які територіальна громада може залучити шляхом вигравів у різноманітних грантах, програмах, проектах і конкурсах місцевого розвитку, – пояснює голова Дергачівської райради.

З великою теплою і гордістю за своїх земляків Михайло Бушев розповів, що іноді люди звертаються з проханням, самі організуються, щоб провести, наприклад, день вулиці або побудувати дитячий майданчик, «аби був кращий, ніж у сусідів». Й ініціативна група є, і кошти віднаходять. Але, як юрист за освітою і керівник зі стажем, він із жалем констатує: не все прописано в законодавстві.

Тут варто сказати, що сьогодні керівники органів місцевого самоврядування, представники органів самоорганізації населення, розуміючи можливість грантових джерел фінансування, активізувалися, беруть участь у обласних та всеукраїнських конкурсах, програмах і проектах розвитку територіальних громад.

Уже цього року Прудянська, Пересичнянська, Козачо-Лопанська селищні ради та Полівська сільська рада стали переможцями обласного конкурсу міні-проектів «Разом у майбутнє».

Торік у вересні підбили підсумки Всеукраїнського конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою та підтримки громадського порядку». Одним із його переможців стала Козачо-Лопанська селищна рада Дергачівського району.

Михайло Бушев упевнений, що це сприятиме правовій, організаційній та фінансовій спроможності територіальних громад, органів місцевого самоврядування, створенню умов для участі громадськості у процесі прийняття управлінських рішень, формуванню ефективної територіальної системи місцевого самоврядування і місцевих органів влади, здатних забезпечити сталий соціальний та економічний розвиток на відповідних територіях.

